

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1992-1993 (*)

7 DECEMBER 1992

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de artikelen 263, § 2,
en 265, § 1, van het Gerechtelijk
Wetboek**

**(Ingediend door de heren Van Parys
en Van der Poorten)**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Onderhavig wetsvoorstel heeft tot doel de voorwaarden te versoepelen om tot griffier in een vrederecht, een politierechtbank, een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank of een rechtbank van koophandel te worden benoemd voor de klerk-griffiers.

Om tot klerk-griffier te worden benoemd bij een van de hierboven opgesomde rechtbanken, moet men, luidens de artikelen 263, § 3, en 265, § 2 van het Gerechtelijk Wetboek, voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° ten volle eenentwintig jaar oud zijn;

2° doctor in de rechten zijn, of houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier.

Al wie in het bezit is van het diploma van volledige secundaire studiën kan middels examen het getuigschrift van kandidaat-griffier bekomen en komt in aanmerking voor een benoeming tot klerk-griffier. De gemiddelde leeftijd van de personen die door de rechterlijke overheden op een lijst van twee kandidaten worden voorgedragen, is de laatste jaren sterk

(*) Tweede zitting van de 48e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1992-1993 (*)

7 DÉCEMBRE 1992

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les articles 263, § 2,
et 265, § 1er, du Code
judiciaire**

**(Déposée par MM. Van Parys
et Van der Poorten)**

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi vise à assouplir les conditions auxquelles les commis-greffiers doivent satisfaire pour pouvoir être nommés greffier à une justice de paix, un tribunal de police, un tribunal de première instance, un tribunal du travail ou un tribunal de commerce.

Pour pouvoir être nommé commis-greffier au greffe d'un des tribunaux précités, le candidat doit, aux termes des articles 263, § 3, et 265, § 2, du Code judiciaire, satisfaire aux conditions suivantes :

1° être âgé de vingt et un ans accomplis;

2° être soit docteur en droit, soit porteur du certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier.

Toute personne qui est titulaire du diplôme sanctionnant des études secondaires complètes peut obtenir, par voie d'examen, le certificat de candidat-greffier et être nommée à la fonction de commis-greffier. L'âge moyen des candidats présentés sur une liste double par les autorités judiciaires a fortement baissé au cours des dernières années et il arrive réguliè-

(*) Deuxième session de la 48e législature.

gedaald en het komt geregeld voor dat kandidaten tot klerk-griffier worden benoemd die nog niet in dienst zijn als opsteller of beambte.

Het aantal afgestudeerden met een HOKT-diploma heeft een aanzienlijke toename gekend en zij nemen ook deel aan het examen voor het getuigschrift van kandidaat-griffier. In de overheidsadministraties wordt thans uitvoering gegeven aan het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de Executieven en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhankelijk (Belgisch Staatsblad van 24 december 1991) waarbij één van de bijzonderste herstructureringen de invoering is van het nieuwe niveau 2+, voorbehouden aan de houders van de diploma's van het hoger onderwijs van het korte type.

Met het oog op de verbetering van de kwaliteit van de rechtsbedeling, is het aan te moedigen houders van een HOKT-diploma tot klerk-griffier te benoemen. De klerk-griffiers verrichten immers vaak hetzelfde werk als de griffiers; het is dan ook meer dan vroeger aangewezen hiervoor voldoende gekwalificeerd personeel aan te werven.

Om tot griffier bij een vredegericht, een politierechtbank, een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank of een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet men, volgens de artikelen 263, § 2, en 265, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek, aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2° doctor in de rechten zijn en op de griffie van een hof, rechtbank, vredegericht of politierechtbank ten minste één jaar stage hebben doorgemaakt, of houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en ten minste vijf jaar het ambt van klerk-griffier, opsteller of beambte hebben uitgeoefend in de griffie van een hof, rechtbank, vredegericht of politierechtbank.

Deze laatste vereiste van ervaring van vijf jaar werd ingevoerd door de wet van 23 november 1984 (Belgisch Staatsblad van 22 januari 1985), met de bedoeling de discriminatie tussen de kandidaat-griffiers en de kandidaat-secretarissen bij de parketten, waar voorheen deze ervaring reeds vereist was, weg te werken. De wet van 29 maart 1990 (Belgisch Staatsblad van 6 april 1990) heeft de volledige § 2, 2°, van artikel 263 vervangen om de stage voor doctors in de rechten op één jaar te brengen (in plaats van een half jaar voordien), zonder echter aan de vereiste ervaring voor kandidaat-griffiers te raken.

Indien een klerk-griffier, die rechtstreeks in die graad werd benoemd, tot griffier wenst bevorderd te worden, is het derhalve vereist dat, net zoals een opsteller of een beambte, een ervaring van vijf jaar kan worden voorgelegd. Waar deze anciënniteitsvereiste verantwoord is voor opstellers en beambten, is

remment que des candidats soient nommés commis-greffier alors qu'ils ne sont pas encore en service en qualité de rédacteur ou d'employé au greffe.

Le nombre de titulaires d'un diplôme de l'enseignement supérieur de type court a fortement augmenté et ceux-ci participent aussi à l'examen pour l'obtention du certificat de candidat-greffier. Les administrations publiques mettent actuellement en œuvre l'arrêté royal du 22 novembre 1991 fixant les principes généraux du statut administratif et pécuniaire des agents de l'Etat applicables au personnel des Exécutifs et aux personnes morales de droit public qui en dépendent (*Moniteur belge* du 24 décembre 1991), dont une des spécificités consiste en l'instauration du nouveau niveau 2+, qui est réservé aux porteurs d'un diplôme de l'enseignement supérieur de type court.

Il convient, en vue d'améliorer la qualité de la justice, d'encourager les nominations de titulaires d'un diplôme de l'enseignement supérieur de type court aux fonctions de commis-greffier. Les commis-greffiers effectuent en effet souvent le même travail que les greffiers; il s'indique donc encore plus que par le passé de recruter du personnel suffisamment qualifié pour exercer cette fonction.

Pour pouvoir être nommé greffier à la justice de paix, au tribunal de police, au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal de commerce, le candidat doit, aux termes des articles 263, § 2, et 265, § 1er, du Code judiciaire, satisfaire aux conditions suivantes :

1° être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2° être, soit docteur en droit et avoir fait pendant un an au moins un stage au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur du certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de commis-greffier, rédacteur ou employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.

Cette dernière condition concernant l'expérience de cinq ans a été instaurée par la loi du 23 novembre 1984 (*Moniteur belge* du 22 janvier 1985) afin de mettre fin à la discrimination qui existait entre les candidats greffiers et les candidats secrétaires aux parquets, qui devaient déjà justifier d'une telle expérience. La loi du 29 mars 1990 (*Moniteur belge* du 6 avril 1990) a remplacé tout le § 2, 2°, de l'article 263 pour porter le stage des docteurs en droit à un an (au lieu de six mois), sans toucher toutefois à l'expérience exigée des candidats greffiers.

Si un commis-greffier, qui a été nommé directement dans ce grade, souhaite être promu au grade de greffier, il devra dès lors, à l'instar d'un rédacteur ou d'un employé, justifier d'une expérience de cinq ans. Si cette condition d'ancienneté est justifiée dans le chef de rédacteurs ou d'employés, elle l'est beaucoup

dit veel minder het geval voor degenen die reeds fungeren als klerk-griffiers. Het weze trouwens benadrukt dat de opstellers of beampten, die het getuigschrift van kandidaat-griffier behalen en vijf jaar dienst tellen, rechtstreeks tot griffier benoemd kunnen worden.

Er pleiten bijgevolg vele redenen voor de herziening van de anciënniteitsvereiste van vijf jaar, opgelegd in de artikelen 263 en 265 van het Gerechtelijk Wetboek. Voorgesteld wordt een ervaring van twee jaar als klerk-griffier te vereisen voor de promotie tot griffier.

Op te merken valt dat dit probleem zich niet stelt voor de griffiers bij de hoven van beroep, de arbeidshoven of het Hof van Cassatie omdat, luidens de artikelen 267, § 1, en 269, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek, opstellers of beampten hiervoor niet in aanmerking kunnen komen en de vereiste ervaring van vijf jaar op zijn plaats is.

T. VAN PARYS
M. VAN DER POORTEN

WETSVOORSTEL

Artikel 1

In artikel 263, § 2, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 23 november 1984 en van 29 maart 1990, worden tussen de woorden « en ten minste vijf jaar het ambt van klerk-griffier, opsteller of beampte » en « hebben uitgeoefend in de griffie van een hof, rechtbank, vrederecht of politierechtbank » de woorden « of twee jaar het ambt van klerk-griffier » ingevoegd.

Art. 2

In artikel 265, § 1, 2°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 23 november 1984, worden tussen de woorden « en ten minste vijf jaar het ambt van klerk-griffier, opsteller of beampte » en « hebben uitgeoefend in de griffie van een hof, rechtbank, vrederecht of politierechtbank » de woorden « of twee jaar het ambt van klerk-griffier » ingevoegd.

26 november 1992.

T. VAN PARYS
M. VAN DER POORTEN

moins pour ceux qui exercent déjà la fonction de commis-greffier. Il convient d'ailleurs de souligner que les rédacteurs ou les employés, qui obtiennent le certificat de candidat greffier et comptent cinq ans de service, peuvent être nommés directement au grade de greffier.

De nombreuses raisons plaident dès lors en faveur de la révision de la condition d'ancienneté de cinq ans prévue aux articles 263 et 265 du Code judiciaire. Nous proposons que le grade de greffier soit rendu accessible aux personnes ayant exercé les fonctions de commis-greffier pendant deux ans.

Il faut souligner que ce problème ne se pose pas pour les greffiers aux cours d'appel, aux cours du travail ou à la Cour de cassation, étant donné que, conformément aux articles 267, § 1er, et 269, § 1er, du Code judiciaire, les rédacteurs ou employés ne peuvent être nommés à ce grade et que l'expérience requise de cinq ans se justifie.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

A l'article 263, § 2, 2°, du Code judiciaire, modifié par les lois du 23 novembre 1984 et du 29 mars 1990, entre les mots « et avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de commis-greffier, rédacteur ou employé » et les mots « au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police », sont insérés les mots « ou pendant deux ans les fonctions de commis-greffier ».

Art. 2

A l'article 265, § 1er, 2°, du même Code, modifié par la loi du 23 novembre 1984, entre les mots « et avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de commis-greffier, rédacteur ou employé » et les mots « au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police », sont insérés les mots « ou pendant deux ans les fonctions de commis-greffier ».

26 novembre 1992.